

har på hele teleområdet, få alle lovene kigget grundigt efter, tage os tid til at gøre arbejdet seriøst og med en meget høj lovkvalitet, men først og fremmest således, at vi når det politiske mål, som jeg fornemmer der er bred enighed om.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne takke ordførerne for positiv vilje til, at forslaget hurtigt kan træde i kraft.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 247: Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje, lov for Færøerne om retsafgifter, lov om rettens pleje i Grønland, lov om statens tjenestemænd i Grønland, lov om landvæsensretter og lov om nordisk vidnepligt m.v. (Rekruttering og udnævnelse af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelsen af Domstolsstyrelsen m.v.).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 12/5 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Som justitsministeren selv gør opmærksom på i sin fremsættelsestale, kommer dette lovforslag unægtelig meget sent frem på Folketingets bord.

Vi har forstået, at årsagen bl.a. er, at forslaget har været ret lang tid hos hjemmestyremyndighederne og vel ikke mindst, at der i flere omgange har været forhandlinger med Færøerne i

forbindelse med deres ønsker om ændringer i det første lovudkast.

I den form, som forslaget foreligger i i dag, er Færøernes ændringsforslag på nær et enkelt imødekommet, og det handler om, at Dommerudnævnelsesrådet også skal indstille ved udnævnelse af dommerfuldmægtige.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at Socialdemokratiet finder det mest hensigtsmæssigt, at Dommerudnævnelsesrådet ikke inddrager spørgsmålet om dommerfuldmægtige i sit område, men på den anden side synes vi, at det er et spørgsmål, som vi kan se nærmere på, hvis det fortsat er et færøsk ønske.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget ud fra nøjagtig de samme synspunkter, som vi gav udtryk for, da vi havde den danske domstolsreform til behandling.

Grønland har jo bl.a. med sit særlige kredsdommersystem en række forhold, som umiddelbart adskiller sig meget væsentligt fra både Færøernes og Danmarks. Det er vel nok erkendt af alle, at der er behov for en mere gennemgribende justering af det grønlandske retsvæsen, men vi finder det rigtigt, at der ikke med dette forslag er taget initiativ til sådanne justeringer, og at man i stedet afventer, at Den Grønlandske Retsvæsenkommission får færdiggjort sit arbejde, noget, vi jo har ønsket i nogen tid, men som nu forhåbentlig vil ske med udgangen af dette år.

Alt i alt kan vi støtte forslaget, og vi er som sagt villige til at drøfte spørgsmålet om et eventuelt ændringsforslag efter færøsk ønske. Vi vil også gerne medvirke til, at forslaget bliver vedtaget i denne samling, selv om det som sagt er kommet meget sent frem, men vi finder ikke, at det er ministeren, der har været for sent ude; det er andre forhold, der har spillet ind.

Vi vil som sagt gerne medvirke til, at forslaget bliver gjort færdigt i denne samling.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan meddele på Venstres vegne, at vi til gengæld ikke er indstillet på at gennemføre dette lovforslag, inden vi om syv arbejdsdage drager på sommerferie. Det er jo, som fru Dorte Bennedsen anførte, en meget sen fremsættelse, og uanset hvis skylden er, så er det en meget sen fremsættelse. Det var faktisk den forrige mødedag, at lovforslaget blev fremsat, og nu førstebehandles det altså mødedagen efter, at det blev fremsat. Det er naturligvis overhovedet

ikke i overensstemmelse med den lange debat, vi lige har haft om lov-kvalitet.

Vi har også hæftet os ved, at Færøerne ikke har fået deres ønske opfyldt, og det kræver naturligvis også en nærmere diskussion, og der er flere principielle spørgsmål i lovforslaget.

Det er klart, at vi selvfølgelig altid vil se positivt på forslag, som er tiltrådt af Færøerne og Grønland, men vi vil altså have mulighed for at studere lovforslaget og få svar på vores spørgsmål, før at vi vedtager det.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hvis jeg ikke hørte meget fejl, så sagde fru Birthe Rønn Hornbech, at forslaget blev førstebehandlet dagen efter, at det var fremsat. Det har faktisk ligget på bordet siden den 12. maj. Ja, jeg erkender, at det er sent. Det sagde jeg også i min tale, men det er jo altså nogle specifikke forhold, der gør det, og jeg har lidt svært ved at forstå, at fru Birthe Rønn Hornbech pludselig skal have megen tid til det her. Der er i og for sig ikke noget nyt i forhold til den diskussion, vi havde om den danske domstolsstyrelse, det er en parallelisering dertil, og den har været hos de færøske og de grønlandske myndigheder.

Jeg ved ikke, om fru Birthe Rønn Hornbech havde tænkt sig at bryde en gammel tradition for, at vi her følger de indstillinger, vi får fra Grønland og Færøerne. Jeg kan kun opfatte fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkninger som chikaneri.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg udtalte, at lovforslaget kom til førstebehandling mødedagen efter, at det blev fremsat. Det var en konstatering af, hvordan det er i virkeligheden, og det kan faktisk ikke diskuteres af fru Dorte Bennedsen.

Det er klart, at fru Dorte Bennedsen har haft nogle andre muligheder for at se lovforslaget, inden det blev fremsat, men det har vi altså ikke haft, og jeg vil godt bede mig fritaget for beskyldninger om chikane, når vi sidder i Udvalget for Forretningsordenen og forsøger at planlægge et bedre lovgivningsarbejde for Folketinget. Statsministeren lover det, og så skal man høre, at det er chikane, at man ikke dagen efter, at et lovforslag er fremsat, er klar til at komme med en melding, at man ikke på syv arbejdsdage er klar til at vedtage et lovforslag.

Det er helt i strid med, hvad Socialdemokratiets ordfører i øvrigt har sagt med hensyn til lov-kvalitet.

Jeg synes, fru Dorte Bennedsen skulle læse hr. Jan Petersens ordførertale.

Brian Mikkelsen (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, ikke har mulighed for at være til stede i salen ved denne første behandling, skal jeg på vores ordførers vegne redegøre for Det Konservative Folkepartis standpunkter til dette lovforslag.

Som det fremgår, er dette lovforslag en følge af de ændringer, der blev vedtaget i forbindelse med domstolsreformen. Ændringerne har til formål, at retsplejeloven også kommer til at gælde i Grønland og på Færøerne med de nødvendige tilpasninger henset til de lokale forhold.

Det Konservative Folkeparti støttede de to lovforslag, som danner det nye grundlag for rekruttering af dommere, om dommeres bibe-skæftigelse og om ansættelsesværn for retsassessorer og dommerfuldmægtige.

Reglerne foreslås nu overført til også at gælde i Grønland og på Færøerne, idet der er taget hensyn til de lokale forhold, som gør sig gældende her.

Efter vores opfattelse er der fortsat nogle uafklarede punkter omkring forslaget. Høringssvarene er netop delt om, og vi vil gerne have lejlighed til at studere disse nærmere, men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at vi heller ikke finder det rimeligt, at forslaget først fremsættes nu og førstebehandles på et tidspunkt, hvor der er ti dage til, at Folketinget går på sommerferie. Vi vil meget gerne have længere tid til at drøfte og se på konsekvenserne af forslaget. Det her er ganske enkelt ikke rimeligt. Det rejser igen spørgsmålet om lov-kvalitet og lovsjusk.

Det Konservative Folkeparti ser positivt på substansen i lovforslaget, men vil især gerne se nærmere på hjemmestyrets bemærkninger, og vi vil derfor vente med vores endelige stilling-tagen.

Anne Baastrup (SF):

Da SF's ordfører, hr. Aage Frandsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Hovedformålet med lovforslaget er at gennemføre de nødvendige ændringer af den færøske og grønlandske retsplejelov, så de ændrin-

ger, der er foretaget i den danske retsplejelov i forbindelse med domstolsreformen, også kommer til at gælde for Færøerne og Grønland.

Det lyder fornuftigt nok, men er vi sikre på, at der overhovedet ikke er problemer i at overføre de danske regler i lettere omskrevet form til Færøerne og Grønland? Er der på Færøerne og Grønland enighed om ændringerne og om, at de skal gennemføres i hast? Er der enighed om, at et centralt forslag fremsat den 12. maj skal gennemføres i denne samling, og hvorfor fremsattes forslaget så sent? Er det rimeligt i forhold til Folketingets arbejde?

Alle disse spørgsmål vil SF i den kommende tid søge afklaret, men umiddelbart finder SF det ikke rimeligt at vedtage lovforslaget nu.

Poul Nødgaard (DF):

Det er jo ikke så tit, at Dansk Folkeparti er enig med SF, men den tale kunne jeg faktisk også godt have holdt.

Dansk Folkeparti har på sit gruppemøde her i formiddags også drøftet det her og står helt uforstående over for det, som Venstre, De Konservative og også SF har givet udtryk for, nemlig hvorfor det her lovforslag skal jages igennem og så netop lige i dag, hvor vi har brugt det meste af dagen på at diskutere lovkvalitet, undersøgelseskommissioner og det lovforberedende arbejde som en udløber af kvalitetskonferencen deroppe i Nordsjælland. Men det kan da være, at ministeren kan give en eller anden bare nogenlunde fornuftig forklaring på, hvorfor det har sådan et hastværk.

Når man ser omfanget af den lovgivning, der nu skal gælde for Færøerne og Grønland, synes vi også, det ville være rimeligt, at Folketingets partier fik lejlighed til at studere det forslag sommeren over, og vi vil så samtidig godt tilføje, hvis det kan hjælpe justitsministeren til at være positiv, at vi sådan overordnet har det syn på det her lovforslag, at vi tror, der er nogle rigtige elementer i det.

Man kan godt sige, at det også er en form for en følgelovgivning. Så hvad det angår, er vi egentlig enige, men det er jo ikke bare et par paragraffer, vi her skal sige ja til inden den 28. maj, det er jo faktisk et meget omfattende sæt regler.

Jeg ved, at Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, har stillet en lang række spørgsmål, og jeg må indrømme, at jeg ikke er fuldt orienteret om, hvorvidt de er besvaret alle sammen, men det bliver de vel så inden den 28. maj. Alligevel vil jeg appellere til ministeren om – også

da der trods alt er et meget stort mindretal, hvis ikke man kan sige tæt på et flertal, der beder om det – at den her lovgivning tages op til behandling umiddelbart i oktober. Så vil der være gode muligheder for at vedtage den inden udgangen af oktober, hvis vi så har haft lejlighed til både at kunne stille supplerende spørgsmål sommeren over og straks, når Folketinget kommer ind, lade den førstebehandle igen.

Det er Dansk Folkepartis håb, at ministeren for en gangs skyld viser forståelse over for oppositionen.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har forstået det her lovforslag på den måde, at det er en overførsel af den domstolsreform, vi har vedtaget her i Danmark, til grønlandske og færøske forhold tilpasset de særlige karakteristika, der er for henholdsvis Grønland og Færøerne.

Når forslaget har ventet så længe på at blive fremsat, er det ikke mindst, fordi den færøske del af processen har taget meget lang tid, og derfor føler jeg ikke, at det er rimeligt at beskylde hverken Folketinget eller ministeren for at have været for langsom i optrækket med at fremsætte dette forslag.

Jeg kunne ikke finde nogen steder, hvor der skulle være særlige granskningsbehov, så Det Radikale Venstre har altså ikke nogen problemer med at vedtage det forslag hurtigt. Men vi må naturligvis bøje os, hvis der er et flertal i udvalget, som ikke synes, at det kan tåle at blive vedtaget hurtigt.

Det Radikale Venstre tilslutter sig forslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Medmindre det ligefrem fører til overtrædelse af menneskerettighedskonventioner eller lignende, er Enhedslistens holdning, når det gælder forhold på Grønland og Færøerne, at vi stemmer for det, som sagt næsten uanset hvad det indeholder, hvis Grønland og Færøerne går ind for det. Derfor har vi engang været i en situation, hvor vi fra Enhedslistens side har stemt for opstilling af spilleautomater på Grønland, som sagt ikke, fordi det var et hedt ønske fra Enhedslisten, at der skulle være spilleautomater på Grønland, men fordi det var et ønske fra Grønland.

Det er også vores holdning til det forslag, der ligger her. Vi kigger på: Hvad siger Grønland? De siger, så vidt vi kan se, ja. Så siger vi: Hvad

siger Færøerne? Og det synes vi præges af en del mystik.

Vi har i dag fået udleveret et bilag, det er bilag 3, hvor der er en henvendelse fra i går fra Færøerne, som efter vores opfattelse ikke ligefrem øger afklaringen. Tværtimod snakker man om betænkeligheder ved at fremsætte forslag til ændring af lagtingsbeslutninger dels ud fra indholdsmæssige begrundelser, dels ud fra principielle overvejelser.

I optakten til det brev foreslår Justitsministeriet, at henvendelsen fra Færøernes hjemmestyre drøftes nærmere med Retsudvalget. Det vil sige, at man må fortolke det på den måde, at heller ikke Justitsministeriet synes, at det er umiddelbart indlysende, hvad der fremgår dér.

Derfor bliver vi altså nødt til at sige, at vores holdning til det her forslag må afvente den drøftelse med Retsudvalget, hvor vi får et, havde jeg nær sagt, fortolkningsbidrag til brevet fra Færøerne. Før kan vi ikke tage stilling til, om vi ønsker at bidrage til, at det her bliver stemt igennem.

Noget andet er så hele spørgsmålet om tids-terminen, som har været meget, meget kort. Det er jo et selvstændigt problem, men det er et problem, vi kan være med til at se bort fra, hvis der er en klar og entydig indstilling fra Grønland og Færøerne om, at det her skal igennem. Men det er altså også betingelsen.

Tom Behnke (FP):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Søndergaard med hensyn til Grønland og Færøerne. Hvis Grønland og Færøerne fremsætter ønske om at få lovgivning vedtaget her i Danmark til at virke også dér, så imødekommer vi det, så vidt det overhovedet er muligt, og kun hvis det er stridende mod, som hr. Søren Søndergaard sagde, menneskerettighederne, må vi selvfølgelig tage et forbehold dér. Men ellers er vi meget, meget villige og meget, meget imødekommende, når Grønland og Færøerne ønsker en bestemt lovgivning sat i kraft i Grønland og på Færøerne.

Den danske domstolsreform støttede Fremskridtspartiet. Vi synes, det var en rigtig god idé, en idé, som vi tidligere har talt varmt for, og i det omfang Grønland og Færøerne nu ønsker, at den også skal komme til at gøre sig gældende i Grønland og på Færøerne med modifikationer, så det passer til forholdene dér, ja, så har vi i Fremskridtspartiet absolut ingen problemer med det.

Men jeg har også fornemmet, og det fremgår også, lidt uklart, af forslaget, at der er lidt tvivl om, hvorvidt det nu er sådan, at det er Grønland og Færøerne, der selv har bedt om det her, eller det er noget, man har bedt dem om at tage. Det, man jo kan se i forhold til Færøerne i hvert fald, er, at der har været lidt protester i forhold til, at de ikke føler sig imødekommet fuldt ud, og den diskussion vil jo være væsentlig at få bragt til ende, inden vi når frem til tredje behandling af forslaget.

Derfor er det meget væsentligt, at forslaget her trods det meget sene fremsættelsestidspunkt får en grundig udvalgsbehandling, hvor vi bliver helt sikre på, at det, vi nu gør, også er et ønske fra Grønland, og at det også er et ønske fra Færøerne, så man ikke laver et eller andet halvhjertet og i øvrigt tvinger noget ned over hovedet på dem. Det vil vi ikke være med til.

Det andet, som så ligger i det, er hele diskussionen om hastebehandlingen af det her forslag, hele diskussionen om lov kvalitet, som jo har været oppe tidligere i dag, og hvor alle partier var enige om, at nu skulle der være en bedre lov kvalitet og nu skulle vi her i Folketinget virkelig til at tage os sammen. Det skulle regeringen også, og det skulle statsministeren. Og så kort tid efter ser vi, hvordan man vil haste et så omfattende forslag igennem. Det kan vi godt stå lidt uforstående over for.

Det sidste element, jeg vil rejse under denne her debat, som vi også gjorde, da vi diskuterede den danske domstolsreform, er hele spørgsmålet om dommernes mulighed for at have bijob. Vi har i Fremskridtspartiet intet imod, at dommerne har bijob, så længe deres bijob ikke har noget at gøre med dommerembedet eller dommerlignende funktioner. Derfor vil vi også i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag stille ændringsforslag, således at det simpelt hen bliver regulært forbudt for dommere at have domstolslignende bijob. Vi mener, det er en uskik. Hvis man vil være civil, privat dommer, så skal man have lov til at være det, men man skal ikke blande det sammen med at være offentlig dommer. Det ændringsforslag kan jeg bebude fra Fremskridtspartiet allerede på nuværende tidspunkt.

Vi håber, ministeren har forståelse for, at forslaget kræver en grundig behandling, og hvis den grundige behandling forudsætter, at forslaget oversomrer og først kommer op igen til oktober, er vi i Fremskridtspartiet meget ind-

stillet på det. Vi vil i hvert fald ikke være med til at haste et forslag igennem, som ikke er godt og grundigt gennemarbejdet.

Jann Sjursen (KRF):

Med fare for endnu en gang i dag at blive beskyldt af ministeren for at være formalist vil jeg alligevel sige, at jeg også synes, det er kritiserbart, at forslaget, selv om der kan være en begrundelse for det, først kommer frem nu.

Jeg vil sige, at det, der jo er det helt afgørende i denne her sammenhæng, er, hvorvidt det færøske Lagting kan tiltræde de bestemmelser, som fremgår af lovforslaget, og der må jeg forstå det sådan, så meget som jeg har nået at se på forslaget, at der stadig væk er nogle hængepartier, og at vi ikke har fået endeligt svar fra det færøske hjemmestyre. Det er klart, at det er helt afgørende for, at vi endelig vil kunne tage stilling til forslaget. Så jeg har i lighed med den tidligere ordfører den holdning, at hvis vi for at kunne behandle det her grundigt må lade forslaget oversomme, skal vi gøre det. Vi skal ikke haste det igennem, medmindre vi er på sikker grund, hvad det angår.

Så Kristeligt Folkepartis endelige stillingtagen til forslaget vil afhænge af de svar, som måtte tilgå regeringen fra det færøske Lagting. Som jeg kunne forstå af den skriftlige fremsættelsestale, forventes det, at svaret kommer i nær fremtid.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Denne sag er, så vidt jeg erindrer, en af de sager, der har været behandlet mest grundigt i de snart 12 år, jeg har siddet i Folketinget. Det siger jeg også med understregning til Venstres ordfører og de andre ordførere, der har været inde på det spørgsmål.

Allerede i 1993 blev der nedsat et lovforberedende udvalg under ledelse af Højesterets præsident, Niels Pontoppidan, til at formulere en domstolsreform for Danmark, der yderligere kunne markere den uafhængighed, som vores domstole er tillagt i grundloven som den tredje statsmagt. Det var den domstolsreform, der overdrog opgaven at lede domstolene økonomisk og administrativt fra Justitsministeriets departement til en selvstændig domstolsstyrelse med sin egen bestyrelse og et dommerudnævnelsesråd til at påtage sig at indstille fremtidige dommere til deres opgaver ved domstolene.

Det er en reform, der, som Venstres ordfører også vil erindre, blev fremsat hele tre gange,

blev behandlet meget grundigt her i Folketinget og blev vedtaget for et år siden. Nu skal vi så i gang med at sætte den reform i kraft, også for så vidt angår de to hjemmestyreområder, Grønland og Færøerne.

Allerede i juli måned sidste år, umiddelbart efter at Folketinget havde vedtaget domstolsreformen, gik Justitsministeriet i gang med denne lovforberedelse til at ikraftsætte domstolsreformen på Færøerne og i Grønland, og allerede på det tidspunkt blev det sendt til de to hjemmestyreområder med svarfrist til den 1. november. Jeg ved godt, at Venstres ordfører måske ikke er så interesseret i at få facts frem her under første behandling, så vi også kan bruge det som anledning til at få fjernet noget af den mystik, der måske er skabt om sagen.

Vi fik svaret fra det grønlandske hjemmestyreområde i oktober måned, og vi fik først svaret fra det færøske hjemmestyreområde i februar måned.

For så vidt angår det grønlandske hjemmestyreområde, var der ikke i det høringssvar noget, der gav tekniske vanskeligheder i forhold til lovforslaget.

Det kom først, da vi fik det færøske hjemmestyreområdes høringssvar, for her var der fra Lagtingets side en række ændringsforslag til det lovforslag, som var vedtaget af det danske Folketing. Det har vi siden brugt tiden på at finde løsninger på, og så sent som den 5. maj havde jeg forhandlinger med en repræsentant for det færøske hjemmestyre, landsstyremedlem Høgni Hoydal, og med Jonathan Motzfeldt som leder af det grønlandske hjemmestyre. På det møde blev det aftalt, at der skulle være en ny runde med det færøske hjemmestyre, som jeg også tilkendegav i et brev af 10. maj 1999 til det færøske landsstyre.

Det har jeg så sent som i går modtaget svar på, og i forhold til de ændringsforslag, som er fremsat af det færøske Lagting i den betænkning, som er afgivet af Lagtingets retsudvalg, er der i det lovforslag, som vi har til behandling i dag, en imødekomme på to af de tre punkter, som Lagtinget ønskede ændret.

For så vidt angår spørgsmålet om, at der skal lægges vægt på, at fremtidige sorenskrivere ved den færøske ret behersker det færøske sprog og har kendskab til færøske samfundsforhold m.v., er det imødekommet i lovforslaget.

For så vidt angår repræsentanter for Færøerne i Dommerudnævnelsesrådet, er der fuld imødekomme af Lagtingets synspunkter, så-

dan at de to repræsentanter for offentligheden på Færøerne vælges af og blandt de på deres nævningeliste oplyste personer, og at der også deltager en færøsk advokat i Dommerudnævnelsesrådets arbejde, for så vidt angår udnævnelse af sorenskrivere ved den færøske ret. Det tilsvarende gør sig gældende for Grønland, altså at der skal sidde en grønlandsk advokat i Dommerudnævnelsesrådet.

Dér, hvor der ikke i det lovforslag, som vi har til behandling i dag, var fuld imødekommelse af Lagtingets ønsker, var i et spørgsmål, der knytter sig til dommerfuldmægtige.

Det er sådan, at Dommerudnævnelsesrådet alene er tillagt kompetence i forbindelse med dommerudnævnelser, også for Danmarks vedkommende. Her ønskede det færøske Lagting, at de også skulle være kompetente, når det drejede sig om beskikkelse af dommerfuldmægtige til den færøske ret. Det forslag medførte en række tekniske vanskeligheder, også en række principielle overvejelser, men ikke desto mindre har den henvendelse, som jeg fik i går fra landstyremedlem Høgni Hoydal, medført, at jeg her ved Folketingets første behandling vil tilkendegive, at jeg er indstillet på at stille ændringsforslag, der imødekommer det færøske Lagtings ønsker om, at Dommerudnævnelsesrådet skal være kompetent, også for så vidt angår udpegning af fremtidige dommerfuldmægtige ved retten i Tórshavn.

På den måde er der fuld imødekommelse af det grønlandske landsstyres ønsker og af det færøske Lagtings ønsker. Som praksis normalt har været, når vi skal sætte lovgivning i kraft på de to hjemmestyreområder, og hvis der er fuldstændig imødekommelse af de ønsker, der har været fra hjemmestyreområdernes side, plejer det at være en sag, som vi kan behandle i Folketinget inden for en ganske overskuelig fremtid, al den stund det er en lovgivning, der har passeret Folketinget ved helt sædvanlig behandling i forbindelse med vedtagelse af lovgivningen for Danmark, i det her tilfælde endda ved en særdeles grundig behandling, da lovforslaget for Danmarks vedkommende har været førstebehandlet hele tre gange.

Det er en utrolig vigtig sag, og grunden til, at den er vigtig, er – jeg kan se, at det ikke optager Venstres ordfører så meget, men jeg er da glad for, at det optager nogen – at domstolsreformen træder i kraft her pr. 1. juli. Så overgår administrationen af domstolene fra Justitsministeriet til den nye domstolsstyrelse, som træder i funk-

tion fra 1. juli. Bestyrelsen er trådt i funktion. Det gjorde den fra 1. januar, og det vil da være lidt aparte, når domstolsreformen træder i kraft, at vi så ikke også har ikrafttrædelsen for Færøerne og Grønland ved samme lejlighed.

Ellers ville resultatet være det, at retten i Nuuk og retten i Tórshavn fra 1. juli fortsat skal administreres af justitsministeren, og det ville da være ærgerligt her i jubilæumsåret for grundloven, hvis vi ikke fik markeringen af, at domstolene også skal have den uafhængighed for de to hjemmestyreområders vedkommende.

Det sene fremsættelsestidspunkt skyldes som sagt, at der har været nogle forhandlinger, og at vi fik et meget sent svar fra det færøske Lagting, så det ikke var muligt at fremsætte lovforslaget før den 12. maj, og nu har vi den 18. maj. Jeg håber, at Folketinget også i denne sag vil tage hensyn til, at det er de to hjemmestyreområder, vi skal lovgive for, og som sagt har det været igennem behandling i deres respektive parlamentariske forsamlinger.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Vi skal jo i gang med en debat om Det Kongelige Teater, så jeg skal ikke forlænge debatten her. Men da jeg kom i Folketinget, var der nogle, der sagde, at man skulle lære at tælle til 90, for det var et flertal herinde. Så vidt jeg kan vurdere de ordførere, der har udtalt sig om den her sag, er der faktisk ikke 90 mandater bag forslaget.

Så jeg vil spørge ministeren, om ikke det var en overvejelse værd, hvis ikke det skal vente helt til oktober, at Folketinget jo ekstraordinært er inde den 24. juni 1999 for at godkende valg til Europa-Parlamentet. Der kommer formentlig også et par andre sager på dagsordenen, har jeg hørt i min øresnegl, så man kunne dog i hvert fald som et minimum give frist til den tid. Ét er, at Færøerne og Grønland måske synes om forslaget, noget andet er, at der altså er folketingsmedlemmer, der faktisk mener, at det er en meget, meget forhastet lovgivning.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Som hr. Nødgaard ved, er jeg sædvanligvis en meget imødekommende samarbejdspartner, og hvis jeg på nogen måde kan bidrage til at afklare nogle af de udeståender, som medlemmer måtte have med hensyn til det at sætte domstolsreformen i kraft for Grønland og Færøerne, så er jeg til rådighed til enhver tid.

Der er stillet en række skriftlige spørgsmål, dem har jeg allerede besvaret, delvis her mundtligt, men jeg skal selvfølgelig sørge for, at de skriftlige svar også kommer til Retsudvalgets medlemmer.

Er der brug for fra nu af og frem til samlingen slutter, at vi skal drøfte det her nærmere i et samråd i Retsudvalget for at få beskrevet det klart, så er jeg selvfølgelig til rådighed for det. Det siger sig selv. Jeg er selvfølgelig også med på, at hvis der, når vi nærmer os den 28. maj 1999, stadig væk er nogle udeståender, så må det have den tid, det skal have. Sådan er det. Jeg er jo helt enig med hr. Nødgaard i, at jeg jo ikke kan tvinge nogen til at stemme for en lovgivning for Færøerne og Grønland, der er en ikræftsættelse af en allerede vedtagen lovgivning for Danmark.

Som sagt havde det færøske Lagting en række ønsker til ændringer af den lovgivning, der var vedtaget for Danmarks vedkommende, og de problemer har jeg altså brugt noget tid på at finde løsninger på. Jeg håber, at Folketinget lægger vægt på, at vi her har fundet nogle løsninger, som er fuldt tilfredsstillende for Lagtinget, og som lever op til det, Lagtinget har sagt i sin betænkning, når nu også det ændringsforslag, som jeg har tilkendegivet her at jeg er rede til at stille i Retsudvalget, indgår i andenbehandlingen af lovforslaget.

Det burde være en sag, som vi kunne glæde os over i fællesskab, al den stund domstolsreformen træder i kraft 1. juli 1999.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Forhandling om redegørelse nr. R 18: Kulturministerens redegørelse af 6. maj 1999 om Det Kongelige Teater og Kapel. (Redegørelsen anmeldt 6/5 99. Redegørelsen givet 6/5 99. Meddelelse om forhandling 6/5 99).

Forhandling

Søren Hansen (S):

Det er godt, at vi endelig langt om længe har fundet en løsning på Det Kongelige Teaters problemer; i hvert fald får vi nu taget godt og grundigt fat på sagen.

Der er også grund til at være tilfreds med, at den løsning, som Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, CD og Det Konservative Folkeparti fandt, fik tilslutning fra Enhedslisten og fra SF.

Jeg skal i øvrigt her hilse fra Enhedslistens ordfører, hr. Søren Søndergaard, som nu er nødsaget til at sidde i Retsudvalget til et møde dér, og meddele på hans vegne, at han tager redegørelsen til efterretning.

Et bredt forlig er godt, det giver sikkerhed for en fornuftig løsning, håber jeg, men det kan også, viser det sig indimellem, skabe nogle vanskeligheder. Vi har set omkring medieforliget, at det, at mange partier var sammen, nok har givet en noget sikker grund at stå på, men det har også givet en række vanskeligheder.

Derfor vil jeg gerne sige her, at jeg går ud fra, at de partier, der har tilsluttet sig forliget, vil vise sig at være positive medspillere og ikke negative benspændere. Det siger jeg i anledning af bl.a. et indlæg i en af dagens aviser, og det skal jeg vende tilbage til senere under debatten.

Hvad er det så for en løsning, vi har fået? Ikke den optimale, for den optimale løsning eksisterer ganske enkelt ikke. Jeg har i hvert fald ikke set antydning af en løsning, som alle kunstarter, bestyrelser og de andre aktører omkring Det Kongelige Teater har kunnet tilslutte sig. Om vi så, som arbejderdigteren Oskar Hansen i sin tid skrev, havde bygget et slot med gevejsning i sølv og guld, så havde end ikke det tilfredsstillet alle på samme tid. Den optimale løsning eksisterer ikke, men vi har fundet en fornuftig måde at tage fat om problemerne på.

Til dem, der har karakteriseret Turbinehall-løsningen, som jo altså er den, der viste sig at kunne bære igennem, som et »surt sted« eller